

ارائه تجارب موفق سازمانها

تعالی سازمانی؛

توقف ممنوع

گزارش از: علی فرقانی

از زمانی که چارلز داروین، با نظریه انتخاب طبیعی خود، رمز ماندگاری نمونه های زیستی را در تطابق با محیط در حال تغییر دانست، دیری نمی گذرد. و امروز این نظریه در تمام شئون زندگی بشر مصداق یافته است. علم مدیریت بسیار زود دریافت که سازمانها برای ورود و ماندن در عرصه رقابت - که هر روز تنگتر می شود- باید خود را ارتقا دهد و به تعالی برسند. تعالی سازمانی تبدیل به مدلی شده است که سازمانهای تجاری و خدمات رسانی اعم از دولتی یا غیردولتی مجبور به ارتقای همه جانبه خود براساس آن هستند. بنگاههایی که هرچه زودتر با مدل های مربوط به تعالی سازمانی به تعالی دست نیابند، به حکم مطالعات و تجربیات جهانی، محکوم به حذف و فنا هستند. بنابراین براساس قانون برنامه چهارم توسعه کشور، دولت موظف شده است، با تحلیل وضع موجود صنایع در طرح نوسازی، تحلیل مطالعات راهبردی توسعه صنعتی، محاسبه شاخصهای بهره وری و فرایند جایزه ملی بهره وری و تعالی سازمانی، پایگاه خوبی را برای شناخت واقعی نقاط قوت و ضعف صنایع ایران ایجاد کند. سالن همایشهای صداوسیما، در روزهای ششم و هفتم اسفندماه ۱۳۸۴، میزبان مدیران و متخصصان و صاحبان صنایع و تعدادی از مسئولان، در قالب سومین همایش تعالی سازمانی بود. این همایش که از سوی وزارت صنایع و معادن و سازمان ملی بهره وری ایران و تلاش موسسه مطالعات بهره وری و منابع انسانی برگزار شد و سومین سال اجرای خود را می گذراند، کار خود را با اعطای جوایز برگزیدگان در بخشهای مختلف آغاز کرد. این جوایز که در سه سطح تندیس ها، تقدیرنامه و گواهی نامه تعهد به تعالی توزیع شدند، به ترتیب ۲۵، ۲۳ و ۲۵ شرکت متقاضی داشت. هیأت داوران سومین دوره جایزه ملی بهره وری و تعالی سازمانی در ادامه کار خود با انتخاب ۴۰ تیم ارزیابی از میان متخصصان داوطلب، به بررسی تقاضای رسیده از بنگاههای شرکت کننده پرداخت و در پایان از میان تمام متقاضیان، برای اولین بار دو شرکت فولاد مبارکه و ساپکو موفق به کسب بیش از ۴۵۰ امتیاز شدند و جایزه تندیس بلورین را دریافت کردند. از میان سایر متقاضیان تندیس ۱۲ شرکت و از میان متقاضیان تقدیرنامه نیز ۱۲ شرکت موفق به دریافت گواهی نامه تعهد به تعالی سازمانی شدند. ۱۳ شرکت متقاضی گواهی نیز این گواهی نامه را از هیأت داوران دریافت کردند. گفتنی است که ۱۰ شرکت برتر نیز با دریافت تقدیرنامه تعالی از سومین همایش کار خود را به پایان بردند. در بخش سخنرانی های این همایش، ۱۳ بنگاه دولتی و غیردولتی تجربیات و مدل های کاربردی خود را در روند تعالی سازمانی ارائه کردند. آشنایی با مدل های موفق تعالی سازمانی در بنگاههای ایرانی، با توجه به شرایط خاص اقتصادی، فرهنگی و بومی کشور می تواند، راهگشای مدیران برای آغاز و بهبود این حرکت ناگزیر باشد. بنابراین دو مدل از موفق ترین بنگاههای همایش اخیر را در ادامه مطالعه می کنیم.

همانطور که در هردو مدل و همچنین تمام مدل های تعالی سازمانی دیده می شود، مسائلی نظیر بهبود مداوم کیفیت چه در بخش نرم افزار و چه سخت افزار و باز تعریف مداوم رویکردها از پیامدهای این حرکت است. از آنجا که بحث پیوستن به سازمان تجارت جهانی، خواه ناخواه به زودی محقق خواهد شد. صنعت کشور به ناچار می بایست هرچه زودتر با استفاده از چارچوب های علمی، این روند را آغاز یا تکمیل کند و مدیران به عنوان تصمیم گیری نهایی، نقش اصلی را در حرکت به سمت بهره وری و ارتقا و تعالی سازمانها برعهده دارند.